14 Allah, neden insanların iman etmesini istiyor

Soru: İnsan kesin olarak görmediği bir olguda daima bir miktar tereddüt yaşamaz mı? Eğer tereddüt olursa, Tanrı'ya kesin iman hiçbir zaman mümkün olmayacaktır.

Cevap: Allah, biz insanları bu Dünya'da kendisini tanımamız ve nimetlerine karşı şükür, büyüklüğüne karşı saygı ile karşılık vermemiz için yaratmıştır. İnsan ise mücadele ederek kazandıklarının kıymetini iyi bilir. Mücadele etmeden kazandıklarının ise insan için kıymeti çok yoktur. Örneğin uzun zamanlarını okullarda dirsek çürütüp bilgi toplayarak ömrünün üçte birini harcamış bir insan için elde ettiği mühendislik veya doktorluk ünvanı çok değerlidir ve bir mana ifade eder. Fakat bu unvan herkese zaten verilmiş olsaydı, insan bu verilenlerin büyüklüğünün farkına bile varamazdı. Kıymetini anlayamazdı. Veya, alnının teriyle kazandıklarının kuruşunu israf edemezken kumardan gelen parayı bir günde bitirmek eğilimindedir. Bu gerçeği aslında tüm insanlar az çok yaşamaktadırlar. Nasıl mı? Örneğin Allah kendi yediklerimizi sindirme ve uygun olarak organlara ve hücrelere dağıtma işini eğitim alarak öğrenmemizi ve belirli bir yaştan ve eğitimden sonra bizim yapmamızı dilemiş olsaydı, bunu yapabilenler büyük âlim olurdu, fakat şu anda bunu herkes yapabildiği halde bunun değeri günde kaç kişinin aklına geliyor. Örneğin, insanın ışınlanma özelliği olsaydı yani arabalara ve uçaklara ihtiyacı olmasaydı, kendi ilmiyle sürekli geliştirdiği arabalarla biraz daha zahmetli yaptığı yolculukların tadını nasıl bilebilirdi ve bir arabayı ortaya çıkarmış olmanın mutluluğunu insan nasıl yaşayabilirdi? Her seferinde daha üst bir araba modeline binmiş olmanın tadını nasıl anlardı? Işınlanmak daha rahat olduğu halde, insan için yaşamı daha anlamlı kılamazdı. İnsanın hiçbir ihtiyacı olmasaydı, yeme içme, giyinme, eş vs. herhalde hiç kimse çalışmazdı ve sadece yatarak geçirilen bir hayat ne kadar sevimsiz olurdu. İnsanoğlu neden bulmaca çözmeyi sever, bir gazete bulmacasını çözdüğünde hiçbir şey kazanmadığı halde neden mutlu olur? Ayaklarını uzatıp yatmak varken böyle bir meşakkatin altına neden girer? İnsan yeni yerler görmek ve keşfetmek için büyük zahmetlere katlanır, başarmaktan da büyük lezzetler alır, kendini özel hisseder, başarmanın gururunu yaşar. Peki Dünya'daki bütün yerler bütün insanlar tarafından zaten biliniyor ve görünüyor olsaydı, keşfedecek hiçbir şey olmasaydı hayat çok sıkıcı olmaz mıydı? Bu örnekleri çoğaltabiliriz. Demek ki insan çözmekten, çabalamaktan ve bununla başarıya ulaşmaktan hoşlanır. İnsan bir olguyu araştırırken elde ettiği her bulgu o olgunun varlığına olan bilgisini kuvvetlendirir. Bulgular belirli bir eşiği geçtiği zaman ise artık olgunun varlığına dair bir şüphesi kalmaz. Örneğin 2018 itibarıyla DNA'nın ayrıntılı yapısını fotoğraflayabilmiş değiliz, ama elde edilen bulgular üst üste konulduğunda 65 yıldır bu yapıdan şüphelenme gereği duymuyoruz. Uzak galaksiler hakkında elimizde milyonlarca yıl ötesinden gelen zayıf ışıklardan başka bir şey olmadığı halde varlıklarından şüphelenmiyoruz. İşte imanda böyle elde edilir. Dikkat edilirse Evrenin her yanı bulmacalarla doludur. Hazırlanmış olan bilmeceleri çözme işine bilim adını vermişiz. Öyle büyük bir bulmaca ustası tarafından hazırlanmış ki çöz çöz bitmiyor, sonsuza kadar da çözmekle biteceğe benzemiyor.

Öyleyse şunu söyleyebiliriz, Allah kendisini tanımamızı beynimize yükleyip gönderebilirdi. Hatta kendisini gösterebilirdi. Her insan zaten doğuştan Tanrı'sını çok iyi tanıyabilirdi. Hatta (sadece bir simge olarak) bulutlar üzerinde gezinirken kendisini her gün görebilirdik. Fakat bu bilgi elimize hazır olarak sunulan diğer bilgiler gibi değersizleşir ve anlamını yitirirdi. Tanrı kendisini mücadeleyle, çalışarak, düşünerek, anlayarak, aklımızı ve kalbimizi kullanarak tanımamızı istedi, bunun için evrenin her yerine kendi delillerini bulmacalar şeklinde serpiştirdi. Dünya'da araştırma ve tanıma ivmesini kazandırdığı insanın eğitimine daha güzel âlemlerde yine devam edecek. Bu ilimler, yani Allah'ı tanıma ilimleri insanı çok mutlu edecek. Dünya'da örneğin tıp alanında Tanrı'nın ilminden ufak bir parça bile kapan insanın ne kadar mutlu olduğunu ve bilimin getirdiği mutluluğun onu Tanrılaştırma eğilimine nasıl götürdüğünü görebiliyoruz. Elde ettiği ise sadece sonsuz okyanustan bir damla su bile değil. İşte bu yüzden insanın Allah'a iman kazanması sonsuz derece önemli bir olgudur. Bu mücadeleye girişip Tanrı'nın delillerini toplayan ve eşiği aşanlar yüksek saraylarda, güzel âlemlerde eğitime devam edecekler, lisede iken çalışıp üniversiteyi kazanmış insanlar gibi. Aklını ve kalbini kullanmayı reddederek heveslerinin peşinde koşmak için akıl tutulması girdabına kendilerini atanlar bir üst eğitim seviyesini göremeden hak ettikleri zor bir hayatın içinde kendilerini bulacaklar.

İlgili Makaleler

- 361# Cami kıbleleri–Petra-5 7 Ekim 2021

İman'ın veya Türkçe ifadesi ile inancın madde âlemine benzer bir özelliği sürekli bakım istemesi kendi haline bırakılınca dağınıklığa gitmesi ve bozunuma uğramasıdır. Bunu ben genetik seleksiyona benzetiyorum. Bir canlı ırkında veya türünde insan eliyle genetik seleksiyon yaparsanız özelliklerini sürekli iyileştirirsiniz. Ama seleksiyonu bıraktığınız zaman özellikler getirdiğiniz noktada kalmıyor, zamanla geriliyor. İnsan bu yüzden inanmışım deyip kenarı çekilmemeli okumalı ve düşünmelidir.

"Siz ey iman edenler! İman edin…" Nisa 136

"Kulları içinde Allah'dan ancak âlimler korkar." Fatır 28

"…Onlara, Rahmân'ın âyetleri okunduğu zaman ağlayarak ve secde ederek yere kapanırlardı. Sonra onların ardından yerlerine öyle bir nesil geldi ki namazı zâyi' (terk) ettiler ve şehvetlere uydular; (onlar) artık ileride (Cehennemdeki) Gayyâ Vâdisini bulacaklardır." Meryem 58-59